

de gamle Skatteforhold og stillet Forslag om at lægge en Del af disse Skatter over paa Kommunerne. De smaa Haandværkere og industridrivende have da ment, at det var rimeligt, at det ogsaa blev taget under Overvejelse, om der ikke kunde gøres noget ved den gamle Skat, som nu hviler ganske uretfærdigt paa dem. Og man maa vel huske paa, at den Haandværker, som, hvis vi faa en Indkomstskat til Staten efter det Forslag, som nu ligger for i det andet Ting, og som jeg er overbevist om vil blive gennemført i en nær Fremtid, kommer op over det Minimum, som bliver sat for Indkomstskatten, jo derved atter kommer til at svare en ny Skat til Staten, ud over, hvad han giver i Bygningsafgift i Forvejen.

Naar man i Forslaget ikke har taget mere med, end der her er taget, er dette begrundet paa, at hele Bygningsafgiften er et saa indviklet Maskineri, at man skal være meget varsom med at gribe ind deri, fordi man ikke finansielt kan se, hvor langt det kan række; men man har taget netop dette Punkt, fordi det gælder de smaa Haandværkere ude paa Landet, som nu maa kæmpe haardt for deres Tilværelse. Vi have jo flere Haandværkere, f. Eks. Vævere, som maa slide Dagen igennem og langt ud paa Aftenen paa egen Kost og med egne Redskaber og være glade, naar de kunne tjene 1½ Kr. om Dagen; kunne de naa 2, er det meget højt, der skal stor Arbejdsomhed til. Man vil forstaa, at deres Skatteevne er lille, og selv om disse Skattelettelse ikke kunne blive saa store for den enkelte, har det alligevel stor Betydning for de mindre Haandværkere og ikke mindst Betydning derved, at Haandværkerne kunne se, at man ogsaa har Øje for de Uretfærdigheder, som den gamle Skatteordning ved sin Forældelse efterhaanden har bragt den mindre Haandværker. At blive kendt med Bygningsafgiften, som den virker helt igennem, er meget vanskeligt, og jeg tror nok at turde sige, at der er meget faa, som kunne sige, hvad der egentlig er det bestemmende ved Bygningsafgiften i alle Tilfælde; særlig ude paa Landet er der stor Uoverensstemmelse i Opfattelsen af, hvad der er gældende og ikke gældende. Om Bygningsafgiften findes en Mængde Forordninger og Lov, supplerede med mangfoldige Kancelliskrivelse, Skrivelse fra Rentekamret og ministerielle Skrivelse og Cirkulærer. Desuden er der et Par Gange faldet Højesteretsdomme, og navnlig den sidste Dom af 8de Oktober 1896 griber ogsaa ind i, hvad der tidligere

har været Praksis; den angaar Møllerne. Før nævnte Dom faldt, vare flere Møllere blevne fritagne for Bygningsafgift af Beboelseslejligheden, naar de derom havde indgivet Andragende, og Ejendommen var en Gaard, samt Møllen derhos laa i en saadan Afstand fra samme, at den ikke kunde anses for at udgøre en Del af Gaardens Bygningskompleks; de fik endog tilbagebetalt, hvad de havde betalt i Skat af Beboelseslejligheden i de sidste 20 Aar, men efter Højesteretsdommen af 1896 maa alle Møllere uden Undtagelse betale Afgift af Beboelseslejligheden, og kun de, der ved Andragende vare blevne fritagne, blive ved at være fritagne. Det er meget uheldige Forhold, og der er ogsaa andre Forhold, som ere meget uheldige, navnlig for de Haandværkere, som have Jordbrug. De kunne ikke slippe noget af deres Bygningsafgift, medmindre de kunne bevise, at de have over Halvdelen af deres Indtægt af Jordbrug, først da kunne de slippe fri for at betale det halve af Afgiften. Det var dog rimeligere at sætte en procentvis Fritagelse, saaledes at den Indtægt, de havde af Jordbruget, procentvis kunde fradrages deres Bygningsafgift; det er temmelig meget at forlange, at det skal naa op til Halvdelen af deres Indtægt, før de kunne faa en Skattelettelse. Der er Landbygninger, som ligge paa Købstadjorder, og som have Landbrug der, de betale ogsaa Bygningsafgift af deres Beboelseslejligheder, det ere vi andre Landbrugere fri for, som bo paa Landet. Der er altsaa mange forskellige Forhold, som se noget uretfærdige ud, og idet vi fremsatte dette lille Lovforslag, vilde jeg derfor paa egne og Medforslagsstilleres Vegne anmode den højtærede Finansminister om at tage hele dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse og om mulig fremkomme med et Reformforslag i den Retning, at Bygningsafgiften kunde blive omarbejdet og sammenarbejdet, saaledes at den kom til at hvile langt mere retfærdig, end den nu hviler. Jeg ved meget vel, at det er meget vanskeligt at komme til en retfærdig Reform, men saa meget kan man dog straks sige, at den kan blive mange Gange retfærdigere, end den nu er, og vi vilde derved imødekomme et Ønske, som er til Stede navnlig hos de mindre Haandværkere rundt omkring, hvis man kunde faa Bygningsafgiften lagt mere efter Skatteevne end nu, hvor den er lagt efter Assuranceværdi og Rumfang. Dette forhindrer imidlertid ikke, at vi kunne faa dette lille Lovforslag gennemført saa snart som muligt for at komme de mest træn-